

Luonnos saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelytaksaksi 1.1.2023 alkaen

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen Alueelliset jätehuollon viranomaispalvelut

Tiivistelmä

Saostus- ja umpisäiliölietteiden jätetaksassa määritellään maksut, jotka veloitetaan asiakkailta kunnallisille jätevedenpuhdistamoille kuljetetun lietteen käsittelypalvelusta. Saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelymaksut koostuvat kuntien vesihuoltolaitoksille tulevasta vastaanottohinnan osuudesta sekä Jätekukolle tulevasta laskituksen ja rekisterin hoitamisen osuudesta. Kaikissa jätelautakunnan toimialueen kunnissa on voimassa yhtenäiset maksut. Taksassa ei määritellä jätevesilietteiden kuljetusmaksuja, joista asiakkaat sopivat kuljetusurakoitsijoiden kanssa.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelymaksut on pidetty ennallaan vuoden 2020 alusta lähtien. Nyt maksuja esitetään korotettavaksi kokonaisuudessaan noin 3,5 %. Maksun korotukset ovat tarpeen, jotta kunnallisilla jätevedenpuhdistamoilla voidaan kattaa kohonneita käyttökustannuksia. Lisäksi maksukorotuksella katetaan Jätekukon kasvaneita kustannuksia, joita on aiheutunut mm. tietojärjestelmien kehittämisestä.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelytaksaksi on valmistelu kunnallisilta vesihuoltolaitoksilta ja kunnalliselta jäteyhtiöltä saatujen tietojen pohjalta. Käsittelyssä on nyt taksaluonnos. Sen jälkeen, kun taksaluonnos käsitellään lautakunnassa, asukkaille ja sidosryhmille varataan vielä vaikutusmahdollisuudet taksaan. Jätelautakunnan on tarkoitus hyväksyä taksa loppuvuonna 2022, jotta taksamuutokset voivat tulla voimaan 1.1.2023.

Jätevesilietteiden jätehuolto

Saostus- ja umpisäiliölietteet ovat jätelain (646/2011) mukaista jätettä. Jätelain 32 §:n mukaan kunnan on järjestettävä asumisessa sekä kunnallisessa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuolto. Jätelain 33 §:n mukaisen toissijaisen vastuun perusteella kunta vastaa myös muilla kiinteistöillä syntyvien saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuollosta, jos jätteen haltija pyytää palvelua muun palvelutarjonnan puuttuen vuoksi ja jätevesiliete soveltuu käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittely on järjestetty kunnallisilla jätevedenpuhdistamoilla. Alueen jätehuoltopalvelut hoitava kunnallinen jäteyhtiö, Jätekukko, on tehnyt kuntien vesihuoltolaitosten kanssa sopimukset vastaanottopalvelusta. Kuljetukset on sen sijaan järjestetty jätelautakunnan päätöksen 31.10.2013 mukaisesti kiinteistön haltijan järjestäminä eli kuljetuksia ei ole Jätekukon toimesta kilpailutettu. Kukin kiinteistön haltija tilaa jätevesilietteiden kuljetuksen valitsemaltaan jätehuoltorekisteriin merkityltä kuljettajalta.

06.10.2022

Koska saostus- ja umpisäiliöliete käsitellään kunnallisessa jätehuoltojärjestelmässä, on käsittelystä perittävä jätelain 78 §:n mukaisesti jätemaksua, jolla katetaan siitä aiheutuvat kustannukset. Jäteautakunnan on hyväksyttävä jätelain 79 §:n mukaan taksa, jossa määritellään lietteiden käsittelymaksujen perusteet. Käsittelymaksut yksittäisille kiinteistön haltijoille määrätään taksan mukaisesti. Kuljetushinnoista jäteautakunta ei sen sijaan päätä, vaan niistä kukin kuljetusyrittäjä sopii asiakkaan kanssa.

Saostus- ja umpisäiliölietteen käsittelymaksu koostuu kuntien vesihuoltolaitoksille tulevasta vastaanottohinnan osuudesta sekä Jätekuukolle tulevasta laskutuksen ja rekisterin hoitamisen osuudesta. Kuntien vesihuoltolaitosten vastaanottohinnalla katetaan lietteiden vastaanoton ja puhdistamokäsittelyn kustannuksia. Laskutuksen ja rekisterin hoidon osuudella katetaan keskitetyn rekisterin hoidon ja laskutuksen kustannuksia, joita aiheutuu Jätekuukolle. Tarkoitus on, että saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuollosta kunnalliselle jäteyhtiölle aiheutuvat kustannukset saadaan katettua kokonaisuudessaan tällä maksulla.

Jätemaksut suoritetaan Jätekuukolle, joka toimii jäteautakunnan lukuun ja hoitaa toimeksiantotehtävänä laskutuksen ja maksukertymien seurannan. Jäteyhtiö maksaa vastaanottohintojen osuudet kunnille tai kuntien vesihuoltolaitoksille.

Asian valmistelu ja kuuleminen

Jätetaksa-asiakirja on valmisteltu jätehuoltoviranomaisessa. Kuntien vastaanottohintojen muuttamisesta on käyty sähköpostikeskustelu kuntien jätevesihuollon yhteyshenkilöiden kanssa, ja muutos vastaanottohintaan esitetään tämän keskustelun pohjalta. Kustannukset laskutuksesta ja rekisterin hoitamisesta on selvitetty kunnalliselta jäteyhtiöltä.

Jäteautakunnan käsittelyssä on nyt taksaluonnos. Kuntalaisille ja muille, joihin asia voi vaikuttaa, varataan tämän jälkeen hallintolain 41 §:n mukaiset vaikutusmahdollisuudet taksaan. Tarpeellisten muutosten jälkeen 1.1.2023 voimaan tuleva taksa tuodaan hyväksyttäväksi jäteautakuntaan.

Kuntien vesihuoltolaitoksille maksettava vastaanottohinta

Savo-Pielisen jäteautakunnan toimialueella on ollut vuodesta 2014 lähtien voimassa kaikissa kunnissa yhtenäiset maksut saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelylle. Eri lietelaaduille on erisuuruiset hinnat, koska ne poikkeavat ominaisuuksiltaan ja näin ollen myös käsittelykustannuksiltaan toisistaan. Yhteiset käsittelymaksujen periaatteet on muodostettu kuntien vesihuoltolaitosten kanssa käydyissä neuvotteluissa siten, että niiden on arvioitu kattavan jätevesilietteiden käsittelystä aiheutuvat kustannukset. Yhtenäisten käsittelymaksujen ansiosta alueen asukkaat ovat yhdenvertaisessa asemassa toisiinsa nähden. Yhtenäiset maksut ohjaavat myös jätteenkuljetusyrittäjiä siihen, että lietteet kuljetetaan lähimmälle jätevedenpuhdistamolle, kun käsittelyhinnoissa ei ole kunnittaisia eroja.

Yhtenäisten käsittelymaksujen käyttöönoton jälkeen kuntien vesihuoltolaitosten yhteyshenkilöiltä on selvitetty vuosittain maksujen muutostarpeita. Maksua on korotettu viimeksi vuoden 2020 alussa. Nyt käydyn keskustelun pohjalta on todettu, että hintaa on paikoin tarvetta tarkistaa. Jätevedenpuhdistamoilla käyttökustannukset

06.10.2022

ovat kasvaneet mm. kemikaali- ja energiakustannusten nousun vuoksi. Osalla puhdistamoista myös lietteen loppusijoituskustannukset nousevat. Lietteiden käsittelymaksun vastaanottohinnan osuutta esitetään korotettavaksi näillä perusteilla 3 %. Nyt tehtävä korotus on varsin kohtuullinen ottaen huomioon sen, että hinta on pysynyt kolmen vuoden ajan samalla tasolla.

Laskutuksen ja rekisterin hoidon kustannukset

Savo-Pielisen jätelautakunnan toimialueella on käytössä saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelymaksun laskutusta varten keskitetty rekisteri- ja laskutusjärjestelmä, joka perustuu jätelautakunnan päätökseen 15.12.2011. Järjestelmässä kuljettajat ilmoittavat tiedon kiinteistöittäin noudetuista lietemääristä Jätekukolle joko sähköisesti päätelaitteella tai paperisella siirtoasiakirjalla. Tieto kultakin kiinteistöltä tyhjennetystä lietemäärästä ja lietteen käsittelystä viedään jätelautakunnan ja Jätekukon yhteisesti pitämään jätehuollon asiakasrekisteriin. Jätekukko hoitaa käsittelymaksun laskutuksen rekisteriin vietyjen tietojen pohjalta.

Laskutuksesta ja jätehuollon asiakasrekisterin hoidosta aiheutuu Jätekukolle kustannuksia, joten kuntien vesihuoltolaitosten vastaanottohinnan päälle on lisätty maksu näiden kustannusten kattamiseksi. Maksu määräytyy lietekuutioittain. Saostussäiliölietteen osalta rekisterin hoidon ja laskutuksen maksu on noin kaksinkertainen umpisäiliölietteeseen verrattuna, jotta kutakin tyhjennystapahtumaa kohden maksut olisivat samansuuntaiset (umpisäiliölietettä tyhjennetään tyypillisesti enemmän kuin saostussäiliölietettä).

Laskutuksen ja rekisterinhoidon osuutta maksussa esitetään korotettavaksi noin 6 %. Erityisesti tietojärjestelmäkulut ovat Jätekukolla kasvaneet, kun Jätekukko on toteuttanut uuden sähköisiä siirtoasiakirjatietoja koskevan sääntelyn vaatimat muutokset omiin järjestelmiinsä. Saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetuksessa vaadittavien siirtoasiakirjojen tiedot on viety 1.9.2022 alkaen Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämään SIIRTO-rekisteriin. Niiden kuljettajien, jotka käyttävät sähköistä päätelaitetta kuljetusten ilmoittamiseen Jätekukolle, ei tarvitse toimittaa tietoja erikseen SIIRTO-rekisteriin, vaan ne siirtyvät tehdyn rajapinnan kautta sinne Jätekukon järjestelmästä. Sen sijaan paperisia siirtoasiakirjoja edelleen käyttävien kuljettajien on toimitettava tiedot itse rekisteriin asiointikäyttöliittymän kautta.

Uudet käsittelymaksut

Saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelymaksut nousevat kokonaisuudessaan noin 3,5 %. Saostussäiliölietteen uusi käsittelymaksu tulee olemaan 18,15 euroa/m³, kun maksu oli aikaisemmin 17,55 euroa/m³. Umpisäiliölietteen uusi käsittelymaksu tulee olemaan 5,80 euroa/m³, kun se oli aikaisemmin 5,60 euroa/m³.

Vaikutusten arviointi

Saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelymaksuihin on tulossa maltillinen korotus, joten taksan vaikutusten arvioidaan olevan ihmisiin neutraalit tai lievästi negatiiviset. Yhtä tyypillisen kokoista saostussäiliön tyhjennystapahtumaa kohti maksun korotus on noin 1-2 euroa. Saostussäiliöt tyhjennetään tavallisesti noin kerran vuodessa. Yhtä umpisäiliön tyhjennystapahtumaa kohti maksun korotus on säiliön koosta riippuen tyypillisesti noin 0,50-1,50 euroa. Umpisäiliöt tyhjennetään kiinteistöillä tarpeen mukaan, kun ne täyttyvät.

06.10.2022

Yhdelle kiinteistölle määräytyvä käsittelymaksun muutos on niin pieni, ettei taksamuutoksella arvioida olevan vaikutusta säiliöiden tyhjennystiheyteen ja edelleen ympäristöön. Taksamuutoksella ei arvioida olevan myöskään yritysvaikutuksia.

Esitys

Jätelautakunta asettaa saostus- ja umpisäiliölaitteen taksan luonnoksen yleisesti nähtäville. Lautakunta varaa kuntalaisille ja niille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus, mahdollisuuden esittää mielipiteensä asiasta. Lisäksi jätelautakunta varaa alueen toimialueen kunnille ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille tilaisuuden lausunnon antamiseen taksaluonnoksesta.

Taksaluonnos sekä kuulutus asian vireillä olosta ja vaikuttamismahdollisuuksista pidetään nähtävillä jätelautakunnan verkkosivuilla 10.10.–3.11.2022. Tieto kuulutuksesta lähetetään lisäksi sähköisesti kaikkiin jätelautakunnan toimialueen kuntiin, jotta kunnat voivat julkaista ne omilla verkkosivuillaan. Asiasta ilmoitetaan lisäksi kuulutuksella, joka julkaistaan kuntien ilmoituslehdissä.

Nähtävillä olon ja kuulemisen jälkeen taksaan tehdään tarvittaessa muutoksia ja se tuodaan jätelautakunnalle päätettäväksi.

Liitteet

10 7783/2022 Luonnos saostus- ja umpisäiliölaitteen käsittelytaksaksi 1.1.2023 alkaen

Valmistelija

Saija Pöntinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5066

Päätösehdotus

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen

Lautakunta hyväksyy palvelupäällikön esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Savo-Pielisen jäteautakunta

Pöytäkirja

3/2022

5 (5)

06.10.2022

15 §